

Europos sveikatos, senėjimo ir išėjimo į pensiją (SHARE) mokslinių tyrimų projekto tikslai ir metodologija

Evaldas Kazlauskas, Vida Jakutienė
Vilniaus universitetas, Filosofijos fakultetas

El.paštas: evaldas.kazlauskas@fsf.vu.lt

SHARE

- Europos sveikatos, senėjimo ir išėjimo į pensiją mokslinių tyrimų projektas, kurį koordinuoja Miuncheno Senėjimo ekonomikos centras, Makso Planko socialinės teisės ir socialinės politikos institutas yra vienas pagrindinių Europoje plataus masto tyrimų skirtų senėjimo problematikai Europoje

SHARE

The Survey of Health, Ageing a... x +

www.share-project.org

Select Country

Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe

You are here: Home

SHARE - Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe

The Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe (SHARE) is a multidisciplinary and cross-national panel database of micro data on health, socio-economic status and social and family networks of more than 85,000 individuals (approximately 150,000 interviews) from **20 European countries** (+Israel) aged 50 or over.

[read more...](#)

SHARE Newsletter

For an overview of what has been going on in the past months, we have just sent out the newest...

[read more...](#)

- Home
- Overview
- Wave 1
- Wave 2
- Wave 3 (SHARELIFE)
- Wave 4
- Wave 5
- Data Access & Documentation
- Methodological Research
- Press Information & News

www.share-project.org/fileadmin/pics/share_group_large.jpg ation

SHARE-ESFRI

- 2008 m. SHARE infrastruktūra yra įtraukta į Europos ESFRI (European Strategy Forum on Research Infrastructures) kelrodį
- *Į ESFRI kelrodį yra įtraukiamos MTI, kurios turi tarptautinį pripažinimą kaip reikšmingai atliepiančios Europos (taip pat ir kitų pasaulio regionų) mokslo bendruomenės ilgalaikius poreikius ir ženkliai prisidedančios prie Europos tyrimų erdvės plėtros ir stiprinimo.*
- ESFRI kelrodis yra atnaujinamas:
- 2006 m. – 35 MTI
- 2008 m. – 44 MTI
- 2010 m. – 48 MTI
- 2016 m. - ? (paskelbtas MTI paraiškų priėmimas iki 2015 m. kovo mėn.)
- http://ec.europa.eu/research/infrastructures/index_en.cfm?pg=esfri-roadmap

SHARE-ESFRI

- **CESSDA:** Facility to provide and facilitate access of researchers to high quality data for social sciences
- **CLARIN:** Research Infrastructure to make language resources and technology available and useful to scholars of all disciplines
- **DARIAH:** Digital infrastructure to study source materials in cultural heritage institutions
- **ESS:** European Social Survey to monitor long term changes in social values
- **SHARE:** A data infrastructure for the socio-economic analysis of ongoing changes due to population ageing

SHARE-ESFRI

Maria Theofilatou, European Commission – DG
Research & Innovation, 2013 m. pranešimas

Theofilatou_FacingtheFuture_2013-11-21.pdf - Adobe Reader

File Edit View Document Tools Window Help

6 / 30 Find

ESFRI roadmap 2010

26+22 new - or major upgrade of - Research Infrastructures of pan-European interest
(+ 3 additional projects from the CERN Council strategic roadmap for particle physics *)

Social Sc. & Hum. (5)	Life Sciences (13)		Environmental Sciences (9)		Energy (7)	Material and Analytical Facilities (6)	Physics and Astronomy (10)		e-Infra-structures (1)
SHARE	BBMRI	ELIXIR	ICOS	EURO-ARGO	ECCSEL	EUROFEL	ELI	TIARA*	PRACE
ESS Survey	ECRIN	INFRA FRONTIER	LIFEWATCH	IAGOS	Windscanner	EMFL	KM3NeT	CTA	
CESSDA	INSTRUCT	EATRIS	EMSO	EPOS	EU-SOLARIS	European XFEL	E-ELT	SKA	
CLARIN	EU-OPENSREEN	EMBRC	SIAEOS	EISCAT_3 D	JHR	ESRF Upgrade	SPIRAL2	FAIR	
DARIAH	Euro BioImaging	ERINHA BSL4 Lab		COPAL	IFMIF	NEUTRON ESS	SLHC-PP*	ILC-HIGRADE*	
	ISBE	MIRRI	ERIC established		HiPER	ILL 20/20 Upgrade			
	ANAEE		ERIC in preparation		MYRRHA				

RI's in the implementation phase

Distributed research infrastructures
Single sited research infrastructures

13:20 2014.11.14

SHARE-ERIC

- 2011 m. Europos komisijos sprendimu SHARE įgavo Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros konsorciumo (ERIC) teisinę formą.
- 2009 m. Taryba priėmė Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros konsorciumo (ERIC) reglamentą, siekdama palengvinti Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros steigimą ir veikimą ne ekonominiu pagrindu. Pagal reglamentą ES mastu sukurta nauja teisinė priemonė kurti Europos mokslinių tyrimų infrastruktūroms, kurių juridinio asmens statusas pripažįstamas visose valstybėse narėse.
- <http://www.share-project.org/contact-organisation/share-eric.html>
- ERIC statusą SSH mokslų srityje turi SHARE, CLARIN, ESS, DARIAH
- CESSDA – greitai metu turėtų įgyti

SHARE tarptautinis projektas

- SHARE yra multidisciplininis tarpkultūrinis projektas, kuriame dalyvauja 20 valstybių.
  - SHARE-ERIC konsorciume yra 11 šalių narių:
    - Austrija (Linco universitetas),
    - Belgija (Antverpeno universitetas, Lježo universitetas),
    - Čekija (CERGE-EI, Praha),
    - Vokietija (Manheimo universitetas, Max Planck socialinės teisės ir socialinės politikos institutas, Miuncheno senėjimo ekonomikos centras),
    - Graikija (Panteono universitetas, Atėnai),
    - Izraelis (Hebrajų universitetas, Jeruzalė),
    - Italija (Paduvos universitetas, Ca' Foscari Venecijos universitetas),
    - Nyderlandai (Tilburgo universitetas),
    - Slovėnija (Liubianos Ekonominių tyrimų institutas);
    - Švedija (Umea universitetas)
    - Lenkija (Ekonominės analizės centras CenEA)
- Šveicarija (Lozanos universitetas, Šveicarų socialinių mokslų centras FORS) yra prisijungusi stebėtojo teisėmis.

SHARE tarptautinis projektas

- SHARE metodologija suderinta su:
  - Jungtinių Amerikos valstijų atliekamais Sveikatos ir išėjimo į pensiją tyrimais (US Health and Retirement Study);
  - Didžiosios Britanijos longitudiniais senėjimo tyrimais (English Longitudinal Study of Ageing (ELSA).
  - Airijos longitudiniais senėjimo tyrimais TILDA (The Irish Longitudinal Study on Ageing)
  - Su 4 Azijos šalių (Kinijos, Korėjos, Japonijos, Indijos) ir 3 Pietų Amerikos (Brazilijos, Argentinos, Meksikos) Atliekamais tyrimais

SHARE tikslas

- **Pagrindinis SHARE tikslas** – kaupti duomenis skirtus analizuoti individo ir visuomenės senėjimo procesą ir sudaryti prie jų prieigą.

SHARE veiklos

- **Tyrimo priemonės sukūrimas**, jos tobulinimas, kuri leidžia surinkti esminę informaciją apie 50 metų sulaukusių ir vyresnių asmenų bei jų partnerių ekonominę padėtį, sveikatos būklę, šeimos ir (arba) socialines gyvenimo sąlygas.
- Kas dvejus metus šios **priemonės pateikimas respondentų grupei** kiekvienoje tyrime dalyvaujančioje valstybėje ir palaikyti kontaktus su visais grupės nariais laikotarpiu tarp tyrimo bangų.
- Surinktos informacijos patalpinimas į patogią vartotojui **duomenų bazę**, šios bazės priežiūra, sklaida.
- **Paslaugų**, susijusių su duomenų prieiga ir analizės įrankiais teikimas.

SHARE Bangos

- SHARE yra atlikti 5 bangų tyrimai (2004, 2006, 2010, 2012, 2014) ir vienas SHARELIFE 2008 metų retrospektyvinį gyvenimo istorijų tyrimas.
- Dar 5 tyrimų bangos yra planuojamos iki 2024 metų.
- Visos į SHARE tyrimus įsitraukusios šalys turi laikytis tokių pačių aukštų metodikai taikomų standartų. SHARE konsultuojasi moksliniais klausimais su Mokslinės stebėsenos valdyba .

SHARE duomenų bazė

- SHARE duomenys: 86 000 individų, 150 000 interviu duomenų bazė
- Joje sukaupti vyresnių nei 50 metų asmenų duomenys apie fizinę ir psichinę sveikatą, ekonominį ir visuomeninį užimtumą, pajamas, turtą, laiko ir pinigų leidimą su šeima ir už šeimos ribų, pasitenkinimą gyvenimu ir gerovę
- Prieiga prie duomenų bazės: <http://www.share-project.org/data-access-documentation.html>

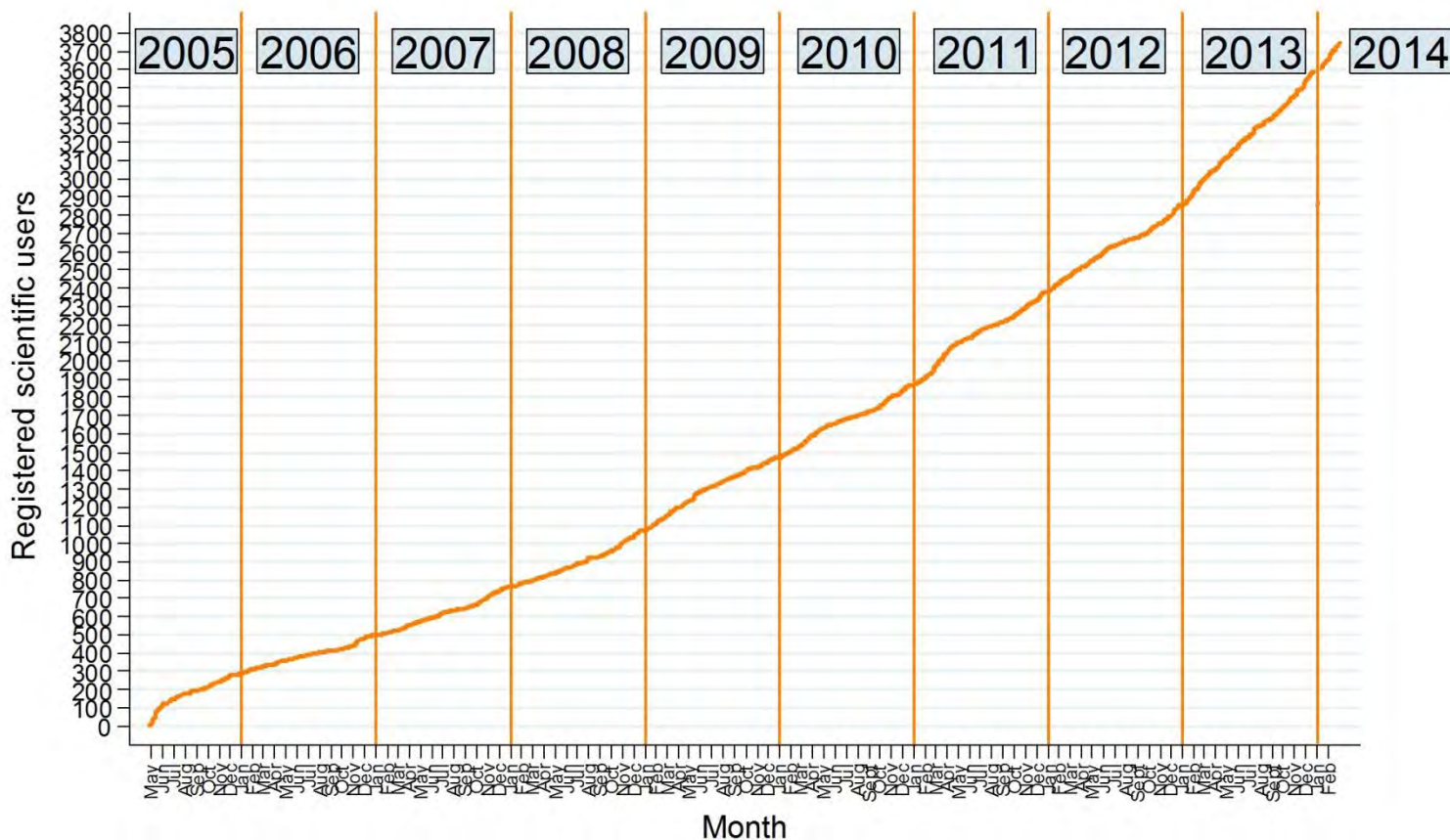
SHARE duomenų vartotojai

- Suinteresuoti asmenys turi registruotis duomenų centro bazėje ir užpildyti paraišką, kurioje nurodomas jų ryšys su mokslo ir studijų institucija, pasirašyti konfidencialumo deklaraciją ir įsipareigojimą duomenis naudoti mokslo tikslais
- Sukurta easySHARE bazė
- Detalios prieigos ir duomenų naudojimo taisyklės yra pateiktos SHARE duomenų centro puslapyje:
<http://www.share-project.org/data-access-documentation/research-data-center-data-access.html>.

SHARE duomenų vartotojai

SHARE metodologija

- Išskirtiniai SHARE metodologiniai aspektai:
  - biologinių duomenų rinkimas
  - tyrimo longitudiškumas
  - tarpdiscipliniškumas
  - tarptautinis palyginamasis aspektas ir reprezentatyvumas

SHARE duomenų rinkimas

- SHARE duomenys renkami individualaus interviu metu, naudojant CAPI kompiuterinę apklausos programą.
- Individualus tyrimo atlikimas susitinkant su respondentais svarbus, nes respondentai apklausos metu atlieka fizinės savijautos testus ir renkami biologiniai duomenys.

SHARE tyrimo moduliai

- Pagrindiniai apklausos moduliai:
  - demografiniai duomenys
  - Šeimos struktūra
  - Socialinis tinklas
  - fizinė sveikata
  - kognityvinės funkcijos
  - psichikos sveikata
  - profesinė veikla ir pensija
  - socialinė parama
  - pajamos
  - vartojimas
  - aktyvumas ir kt.

SHARE moksliniai rezultatai

- 2013 m. - 850 mokslinių publikacijų daugiau nei 300 socialinių mokslų citavimo indeksą turinčiuose žurnaluose.
- <http://www.share-project.org/publications.html>

SHARE-LT

- Nuo 2014 m. į SHARE projektą įsijungė Lietuva ir nuo 2015 m. planuojamas SHARE pilotinis tyrimas Lietuvoje

SHARE-LT

- Parengtas tyrimo instrumentas, atlikti tyrimai, surinkti duomenys (administruojamas tyrimo instrumentas).
- Parengti ir pateikti duomenų rinkiniai patogioje vartotojui aplinkoje.
- Mokymai-informaciniai renginiai tyrėjams, mokslininkams, kuriuose tobulinamos dalyvių kompetencijos tyrimų atlikimo, duomenų analizės srityje.
- Viešinimas/sklaida bei mokslinė produkcija.

- Dėkoju už dėmesį!